

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P7244

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1000

S.Y. M.A. JMC (Semester - III)
JMC 301 : Understanding Society - II
(2019 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) For what reasons rural population is migrating to big cities in Maharashtra? What are the consequences? [15]

OR

b) What is the importance of research and background information for sports coverage? [15]

Q2) a) Is rising unemployment and rising inflation a failure of the economy? Explain and suggest solutions. [15]

OR

b) Suggest solutions for stopping farmer's suicide issue in Maharashtra. [15]

Q3) Write short notes (Any 4) : [20]

- a) Droupadi Murmu
- b) Eknath Shinde
- c) Human Development Index
- d) Neeraj Chopra
- e) NITI Aayog
- f) Culture journalism and cultural hegemony.

P.T.O.

P7244

[5819]-1000

S.Y. M.A. JMC (Semester - III)

JMC 301 : अंडरस्टैंडिंग सोसायटी - II

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) अ) महाराष्ट्रात ग्रामीण भागातील जनता कोणकोणत्या कारणांसाठी शहरांकडे स्थलांतरित होत आहे? त्याचे परिणाम काय आहेत? [15]

किंवा

ब) क्रीडाविषयक वार्ताकनासाठी संशोधन आणि माहितीच्या पार्श्वभूमीचे महत्त्व काय? [15]

प्रश्न 2) अ) वाढती बेरोजगारी व वाढती महागाई हे अर्थव्यवस्थेचे अपयश आहे का? स्पष्ट करा व उपाय सुचवा. [15]

किंवा

ब) महाराष्ट्रात घडत असलेल्या शेतकऱ्यांच्या आत्महत्येच्या घटना रोखण्यासाठी उपाय सुचवा. [15]

प्रश्न 3) टिपा लिहा (कोणत्याही चार) : [20]

- अ) द्रौपदी मुर्मू
ब) एकनाथ शिंदे
क) मानव विकास निर्देशांक
ड) नीरज चोप्रा
इ) नीती आयोग
फ) संस्कृती विषयक पत्रकारिता आणि सांस्कृतिक सत्ताकवाद

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P7030

[Total No. of Pages : 4

[5819]-1001

M.A.- (J.M.C.)

JMC 101 : FUNDAMENTALS OF COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Students who have opted English as medium of instruction will solve Part - A and students who have opted Marathi as a medium of instructions will solve only Part - B.*

PART - A

(For students who have opted English)

- Q1) a)** Explain language, its functions its different forms and its importance in life. **[10]**
- OR
- b) Write in brief the beginning and development of Language. **[10]**
- Q2) a)** Explain the difference between spoken language and written language. **[10]**
- OR
- b) Explain the format of a formal and informal letter. **[10]**
- Q3) Write short notes on any 4** **[20]**
- a) Public speaking skills
 - b) Communication with aids
 - c) Interpersonal communication
 - d) Listening
 - e) Audio-visual form of communication.
 - f) Group discussion
 - g) Tactile communication
 - h) Importance of grammar

P.T.O.

Q4) Do as directed

[5]

- a) Write synonyms
 - i) Horizon
 - ii) Reservation
- b) Write antonyms
 - i) Translucent
 - ii) Critical
- c) Convert direct into indirect speech.
 - i) She said to me, "This cannot be done".
 - ii) "What are you having for lunch"?, asked Ram.
- d) Write correct spelling.
 - i) Kronic
 - ii) Notorus
- e) Write a single word for
 - i) Did not obey
 - ii) Broke into a lot of pieces

Q5) Match the following

[5]

i) In a formal letter_____is a must.	a) Insecurity
ii) Interpersonal skills means	b) Subject
iii) A single arm crossed over the chest
More than likely indicates	c) The ability to interact with people
iv) No eye-contact while speaking
means	d) Non-verbal communication
v) Silence is a form of _____	e) No confidence

Total No. of Questions : 5]

P7030

[5819]-1001

M.A.- (J.M.C.)

JMC 101 : FUNDAMENTALS OF COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) ज्या विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी भाषा निवडली आहे, त्यांनी **Part - A** सोडवायचा आहे आणि ज्या विद्यार्थ्यांनी मराठी भाषा निवडली आहे, त्यांनी **Part - B** सोडवायचा आहे.

PART - B

(मराठी भाषा निवडलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी)

- प्र.1) अ)** भाषा, तिचे कार्य, प्रकार व मानवी जीवनातील तिचे महत्त्व सविस्तर लिहा. [10]
किंवा
- ब)** भाषेच्या उगमाबद्दल व भाषेच्या विकासाबद्दल थोडक्यात माहिती द्या. [10]
- प्र.2) अ)** बोलण्यासाठी वापरली जाणारी भाषा व लिखाणासाठी वापरली जाणारी भाषा, यातील फरक स्पष्ट करा. [10]
किंवा
- ब)** औपचारिक पत्र व अनौपचारिक पत्र याचे स्वरूप स्पष्ट करा. [10]
- प्र.3) टिपा लिहा, कोणत्याही चार.** [20]
- अ) भाषण कौशल्य
 - ब) माध्यम आधारित संज्ञापन
 - क) आंतरवैयक्तिक संज्ञापन
 - ड) ऐकणे
 - इ) दृक्श्राव्य स्वरूपाचे संज्ञापन
 - फ) गट संज्ञापन
 - य) स्पर्श आधारित संज्ञापन
 - र) व्याकरणाचे महत्त्व

प्र.4) पुढील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

[5]

अ) शब्दार्थ लिहा.

i) साव

ii) क्षितिज

ब) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

i) आरक्षण

ii) जबाबदार

क) पुढील शब्द शुद्ध करून लिहा.

i) वाकरुत्वा

ii) परमपूज

ड) अनेकवचन लिहा.

i) केस

ii) गाडी

इ) पुढील वाक्यप्रचारांचे अर्थ लिहा.

i) आकांडतांडव करणे

ii) अंग झाडणे

प्र.5) जोड्या लावा.

[5]

अ) औपचारिक पत्रांमध्ये _____ हे आवश्यक आहे

ए) फक्त स्वतःचा फायदा करून घेणे

ब) अवतरण चिन्हे

बी) अमौखिक

क) सभाधीटपणासाठी _____ हे आवश्यक आहे

सी) विषय

ड) शांतता हे एक प्रकारचे _____ संज्ञापन आहे

डी) उद्गार संबोधण्यासाठी

इ) आपल्याच पोळीवर तूप ओढणे

इ) विषयाचे ज्ञान

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P7031

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1002

F.Y. MAJMC (Semester - I)

**JMC102 - JOURNALISM : PRINCIPLES, PROCESS AND
PRACTICE
(2019 Pattern)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) 'Lion of Maharashtra - Lokmanya Tilak' played a significant role in the field of Journalism. Elaborate. **[15]**

OR

Elaborate qualities and responsibilities of a Reporter.

Q2) Explain elements of Journalism with suitable examples. **[15]**

OR

Explain importance of Sources. If you are covering crime beat, what will be your sources for news?

Q3) Write short notes. (any 4) **[20]**

- a) Importance of News Photographs
- b) Educational Beat
- c) Gossip can be a Source of News
- d) Daily Sakal
- e) Digital Platform
- f) Contempt of Court

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P7031

[5819]-1002

F.Y. MAJMC (Semester - I)

JMC102 - JOURNALISM : PRINCIPLES, PROCESS AND
PRACTICE

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) 'महाराष्ट्राचा सिंह-लोकमान्य टिळक' यांनी पत्रकारितेच्या क्षेत्रात बजावलेल्या महत्त्वपूर्ण भूमिकेची मीमांसा करा. [15]

किंवा

वार्ताहराचे गुण आणि जबाबदाऱ्या विशद करा.

प्रश्न 2) पत्रकारितेतील घटक योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [15]

किंवा

स्रोतांचे महत्त्व स्पष्ट करा. जर तुम्ही गुन्हेगारी बीटवर वार्ताकन करत असाल, तर तुमच्या बातम्यांचे स्रोत काय असतील?

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) वृत्तछायाचित्राचे महत्त्व
ब) शैक्षणिक बीट
क) गॉसिप हा बातम्यांचा स्रोत असू शकतो
ड) दै. सकाळ
इ) डिजिटल प्लॅटफॉर्म
ई) न्यायालयाचा अवमान

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P7032

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1003

F.Y. M.A. (J.M.C.)

**JMC 103 : UNDERSTANDING SOCIETY - I
(2019 Pattern) (Semester - I)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Explain the relationship between society and culture. **[15]**

OR

What is Philosophy? Explain its importance in everyday life. **[15]**

Q2) Explain the role of social reformers in the 19th century. **[15]**

OR

‘India as a multi-religious country’ discuss. **[15]**

Q3) Write Short-Notes (Any - four) **[20]**

- a) Indian Constitution.
- b) Media and Society.
- c) Science and Technology.
- d) French Revolution.
- e) Samyukta Maharashtra Movement.
- f) Future of regional Languages.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P7032

[5819]-1003

F.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC 103 : UNDERSTANDING SOCIETY - I

(2019 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहावी.

प्र.1) समाज आणि संस्कृती यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा. [15]

किंवा

तत्त्वज्ञान म्हणजे काय? दैनंदिन जीवनातील त्याचे महत्त्व अधोरेखित करा. [15]

प्र.2) एकोणिसाव्या शतकातील समाजसुधारकांची भूमिका स्पष्ट करा. [15]

किंवा

‘भारत एक बहुधार्मिक देश आहे’ चर्चा करा. [15]

प्र.3) टिपा लिहा (कोणत्याही चार) [20]

- अ) भारतीय राज्यघटना
- ब) प्रसारमाध्यमे आणि समाज
- क) विज्ञान आणि तंत्रज्ञान
- ड) फ्रेंच राज्यक्रांती
- इ) संयुक्त महाराष्ट्राची चळवळ
- फ) स्थानिक भाषांचे भवितव्य

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P6420

[Total No. of Pages : 4

[5819]-1005

M.A. J.M.C.

JMC 201 - PRINT JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Write detailed answers to any two questions.

[20]

- a) 'History of Indian journalism is nothing but history of India's freedom struggle'. Do you agree with this statement? Discuss.
- b) Explain importance of understanding target audience from an editor's point of view.
- c) Discuss importance of News Values in Print Journalism. Are these values changing with the advent of News Media? Explain with examples.
- d) 'A picture speaks more than words'. Explain.

Q2) Write short notes. (any 4)

[20]

- a) Newsroom
- b) Importance of editing
- c) Internet editions of regional language newspapers
- d) Importance of news sources
- e) Niche magazines
- f) Higher education beat

P.T.O.

Q3) Describe the following in one sentence.

[5]

- a) Pressline
- b) Curtain raiser
- c) Headline
- d) Caption
- e) Copy editor

Q4) Match the following

[5]

List I

- a) RNI
- b) Darpan
- c) First newspaper in India
- d) Feature
- e) Banner headline

List II

- i) Hicky's Bengal Gazzette
- ii) Crossline
- iii) Balshastree Jambhekar
- iv) Registration of newspaper
- v) Colour story

Total No. of Questions : 4]

P6420

[5819]-1005

M.A. J.M.C.

JMC 201 - PRINT JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.
2) सर्व प्रश्न आवश्यक. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

- अ) भारतीय पत्रकारितेचा इतिहास हा भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्याचा इतिहास आहे. तुम्ही या विधानाशी सहमत आहात का? चर्चा करा.
- ब) संपादकाच्या दृष्टिकोनातून लक्षित प्रेक्षकांना समजून घेण्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- क) बातमीमूल्यांचे महत्त्व स्पष्ट करा. नव्या माध्यमांमुळे या मूल्यांमध्ये काही बदल झाले आहेत काय? सोदाहरण स्पष्ट करा.
- ड) 'चित्र शब्दांपेक्षा बोलके असते'. स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) वार्तादालन (न्यूजरूम)
- ब) संपादनाचे महत्त्व
- क) प्रादेशिक भाषेतील वर्तमानपत्रांच्या इंटरनेट आवृत्त्या
- ड) बातम्यांच्या स्रोतांचे महत्त्व
- इ) विशिष्ट मासिके (निच मॅगझिन्स)
- फ) उच्च शिक्षण बीट

प्रश्न 3) एक-दोन वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) प्रेसलाईन
- ब) कर्टन रेझर
- क) मथळा
- ड) छायाचित्रओळी
- इ) कॉपी एडिटर

प्रश्न 4) पुढील जोड्या जुळवा.

[5]

यादी I

यादी II

अ) आरएनआय	i) हिकीचे बंगाल गॅझेट
ब) दर्पण	ii) क्रॉसलाईन
क) भारतातील पहीले वृत्तपत्र	iii) बाळशास्त्री जांभेकर
ड) वैशिष्ट्ये	iv) वर्तमानपत्राची नोंदणी
इ) बॅनर मथळा	v) रंगीत कथा

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P6421

[Total No. of Pages : 4

[5819]-1006

M.A.J.M.C.

JMC 202 : AUDIO AND VIDEO JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write detailed answers to any two questions. [20]

- a) Write a podcast about health awareness.
- b) Write a voice over for a documentary about global warming.
- c) What are the basic functions of camera? Explain various angles and shots.

Q2) Write short notes (Any 4) [20]

- a) Bulletin
- b) Voice Over
- c) Breaking News
- d) P to C
- e) Podcast
- f) News Anchor
- g) Byte
- h) News Show

P.T.O.

Q3) Answer in one line.

[5]

- a) What is the use of Audacity software?
- b) What is recorded in MP3 format?
- c) Who received the Pulitzer award recently?
- d) What is FM?
- e) What is HD?

Q4) Match the following :

[5]

List I

List II

1) 16 : 09	a) TV News
2) Voice Over	b) Shot
3) Byte	c) Aspect Ratio
4) Camera	d) Interview
5) Bulletin	e) Sound

Total No. of Questions : 4]

P6421

[5819]-1006

M.A.J.M.C.

JMC 202 : AUDIO AND VIDEO JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रतिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

- अ) 'आरोग्य जनजागृती' ह्या विषयावर पॉडकास्ट लिहा.
ब) 'जागतिक तापमान वाढ' या माहितीपटासाठी व्हॉइस ओव्हर संहिता लिहा.
क) कॅमेऱ्याची मूलभूत कार्ये कोणती? कॅमेऱ्याचे विविध 'कोन' आणि 'शॉट' चे स्पष्टीकरण द्या.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) वार्तापत्र
ब) व्हॉइसओव्हर
क) ब्रेकिंग न्यूज
ड) पी टू सी
य) पॉडकास्ट
र) न्यूज अँकर
ल) बाईट्स
व) न्यूज शो (कार्यक्रम)

प्रश्न 3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) ऑडिसिटी सॉफ्टवेअर कशासाठी वापरतात?
- ब) एम पी 3 फॉर्मॅट मध्ये काय रेकॉर्ड केले जाते?
- क) यंदाचा पुलित्झर पुरस्कार कोणाला मिळाला आहे?
- ड) एफ. एम म्हणजे काय?
- य) एच डी काय आहे?

प्रश्न 4) योग्य जोड्या लावा.

[5]

यादी 'अ'	यादी 'ब'
1) 16 : 09	अ) टीव्ही न्यूज
2) व्हॉइस ओव्हर	ब) शॉट
3) बाइट	क) आस्पेक्ट रेशो
4) कॅमेरा	ड) मुलाखत
5) बुलेटिन	इ) आवाज

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P6422

[Total No. of Pages : 4

[5819]-1007

M.A. J.M.C. (Semester - II)

JMC-203 : Digital Journalism

(2019 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one from the following questions : **[10]**

- a) Write in detail about the forms and techniques for writing and presenting the digital content.
- b) With respect to at least two examples from the recent past, explain how data journalism makes a story simpler and engaging for the audiences.

Q2) Answer any one from the following questions : **[10]**

- a) Explain in detail how Social and Digital Media Policy 2021 impacts the digital and social media content environment in India.
- b) With reference to any two examples, explain in detail about the importance and use of the non-linear storytelling techniques for digital storytelling.

Q3) Write short notes from the following : **[20]**

- a) Tools for Data Journalism **OR** Importance of data visualization.
- b) Concept of Web 2.0 **OR** Advantages of mobile journalism.
- c) Paywalls **OR** Meta Journalism Project.
- d) Horizontal stories **OR** Gimble.

P.T.O.

Q4) Answer the following questions in one sentence only : **[5]**

- a) What is “micro-blogging”?
- b) What is the major differences between traditional media and digital media with respect to the facilities for the audiences?
- c) Which agency is considered responsible for the starting of the internet as its project?
- d) Who is the founder of the Internet?
- e) What does a website’s main page is known as?

Q5) Match the correct pairs : **[5]**

Match the names of the digital media organisations with their correct types

T1 - For-profit content-based start-ups	O1 - Khabar Lahariya
T2 - For-profit aggregation-based start-ups	O2 - The Quint
T3 - Non-profit start-ups	O3 - Daily Hunt
T4 - Fact-checking Organisation	O4 - India Data Portal
T5 - Open access data	O5 - Alt News

Total No. of Questions: 5]

P6422

[5819]-1007

M.A. J.M.C. (Semester - II)

JMC-203 : Digital Journalism

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. [10]

- अ) डिजिटल आशयाच्या लेखन आणि सादरीकरणाच्या प्रकार आणि तंत्रांविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
ब) वाचकांना एखादी बातमी समजण्यासाठी सोपी आणि गुंतवून ठेवणारी ठरण्यासाठी डेटा जर्नलिझम कशा प्रकारे उपयुक्त ठरू शकते, ते नजिकच्या भूतकाळातील किमान दोन उदाहरणांच्या संदर्भाने स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. [10]

- अ) भारतातील डिजिटल आणि सोशल मीडिया आशय परिव्यवस्थेवर सोशल आणि डिजिटल मीडिया धोरण 2021 कशा प्रकारे परिणाम करते आहे, ते विस्ताराने स्पष्ट करा.
ब) डिजिटल स्टोरिटेलिंगसाठी नॉन-लिनिअर स्टोरिटेलिंगचे महत्त्व व त्याचा होणारा वापर कोणत्याही दोन उदाहरणांच्या मदतीने स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. [20]

- अ) डेटा जर्नलिझमसाठीची साधने किंवा माहितीच्या दृश्यात्मक सादरीकरणाचे महत्त्व.
ब) वेब 2.0 ची संकल्पना किंवा मोबाईल जर्नलिझमचे फायदे
क) पेवॉल्स किंवा मेटा जर्नलिझम प्रोजेक्ट
ड) हॉरिझॉन्टल स्टोरिटेलिंग किंवा गिम्बल

प्रश्न 4) पुढील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) “मायक्रो-ब्लॉगिंग” म्हणजे काय?
- ब) ग्राहकांना मिळणाऱ्या सुविधांच्या संदर्भात पारंपरिक माध्यमे आणि डिजिटल माध्यमांमधील महत्त्वाचा फरक कोणता आहे?
- क) एक प्रकल्प म्हणून इंटरनेटची सुरुवात करण्यासाठी जबाबदार असणारी यंत्रणा म्हणून कोणत्या संस्थेचा विचार केला जातो?
- ड) इंटरनेटचा संस्थापक कोण आहे?
- इ) वेबसाइटच्या मुख्य पृष्ठाला (मेनपेज) काय म्हणून ओळखले जाते?

प्रश्न 5) योग्य पर्यायांच्या जोड्या जुळवा.

[5]

डिजिटल माध्यम संस्था आणि त्यांचा नेकमा प्रकार यांच्या योग्य जोड्या जुळवा -

टी1 - फॉर प्रॉफिट कंटेन्ट-बेस्ड स्टार्ट-अप्स	ओ1 - खबर लहरिया
टी2 - फॉर प्रॉफिट ऑग्रिगेशन-बेस्ड स्टार्ट-अप्स	ओ2 - द क्विंट
टी3 - नॉन-प्रॉफिट स्टार्ट-अप्स	ओ3 - डेली हंट
टी4 - फॅक्ट-चेकिंग संस्था	ओ4 - इंडिया डेटा पोर्टल
टी5 - ओपन अॅक्सेस डेटा	ओ5 - अल्ट-न्यूज

ॐॐॐॐ

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P6423

[Total No. of Pages : 4

[5819]-1008

M.A. J.M.C

JMC 204 : RESEARCH METHODOLOGY
(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Define research and explain the characteristics of scientific research.[10]

OR

b) What is hypothesis? Explain its types along with suitable examples.[10]

Q2) a) Enlist the factors of a survey research design. [10]

OR

b) Enlist and elaborate on various methods of sampling. [10]

Q3) Write short notes on any four : [20]

- a) Concept
- b) Bibliography
- c) Field observation
- d) Exit Polls
- e) Panel Studies
- f) Sampling Error
- g) Research Design
- h) Review of Literature

Q4) Answer the following in one line : [5]

- a) Define mode (in statistics)
- b) What is open-ended question?
- c) What is median?
- d) What is cohort analysis?
- e) What is Chi-square statistics?

Q5) Match the following :

[5]

List I

- a) Message
- b) Feedback
- c) Noise
- d) Communicator
- e) Channel

List II

- i) Instrument of transfer
- ii) Any kind of information
- iii) Comment on particular subject
- iv) Interruption
- v) Sender or receiver

munotes.in

Total No. of Questions: 5]

P6423

[5819]-1008

M.A. J.M.C

JMC 204 : RESEARCH METHODOLOGY

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) अ) संशोधनाची व्याख्या देऊन शास्त्रीय संशोधनाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) गृहीतक म्हणजे काय? त्याचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) अ) सर्वेक्षण पद्धतीने करावयाच्या संशोधन आराखड्यातील घटक सविस्तर मांडा. [10]

किंवा

ब) नमूना निवडीच्या विविध पद्धती विस्ताराने विशद करा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा कोणत्याही चार : [20]

अ) संकल्पना

ब) संदर्भसूची

क) क्षेत्रीय निरीक्षण

ड) मतदानोत्तर कलमापन

- इ) पॅनल स्टडीज
- फ) न्यादर्श त्रुटी
- य) संशोधन आराखडा
- र) संशोधन पूर्वाभ्यास

प्रश्न 4) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) भूयिष्टक / बहुलकची व्याख्या द्या.
- ब) मुक्त प्रश्न म्हणजे काय?
- क) मध्यका म्हणजे काय?
- ड) कोहोर्ट विश्लेषण म्हणजे काय?
- इ) ची-स्क्वेअर आकडेवारी काय आहे?

प्रश्न 5) जोड्या लावा.

[5]

यादी 1

यादी 2

अ) संदेश	i) हस्तांतरणाचे साधन
ब) अभिप्राय	ii) कोणत्याही प्रकारची माहिती
क) गोंगाट	iii) विशिष्ट विषयावर टिप्पणी
ड) संवादक	iv) व्यत्यय
इ) चॅनल	v) प्रेषक किंवा प्राप्तकर्ता

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P7245

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1011

S.Y. M.A. J.M.C

**JMC 302 : JOURNALISM AND MASS
COMMUNICATION THEORIES AND PRACTICE
(2019 Pattern) (Semester - III)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Explain the need of Media Literacy. **[15]**

OR

b) Write various types of communication with examples.

Q2) a) Explain the shannon and Weaver's model of communication. **[15]**

OR

b) Explain : 'Mass Communication for Social Change'.

Q3) Write Short Notes (Any 4) : **[20]**

- a) Media and Democracy
- b) Propaganda
- c) Culture and Communication
- d) Journalism for Peace
- e) Media Audience
- f) Media effects on children

Total No. of Questions: 3]

P7245

[5819]-1011

S.Y. M.A. J.M.C

JMC 302 : जनर्नालिझम अँड मास कम्युनिकेशन : थिअरीज अँड प्रॉक्टिस
(2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
प्रश्न 1)	अ) माध्यम साक्षरतेचे महत्व अधोरेखित करा.
किंवा
ब) संज्ञापनाचे विविध प्रकार उदाहरणासहित स्पष्ट करा.	[15]
प्रश्न 2)	अ) शॅनन आणि वीवरचे संज्ञापन मॉडेल / आकृती स्पष्ट करा.
किंवा
ब) 'सामाजिक बदलासाठी जनसंज्ञापन हे स्पष्ट करा.	[15]
प्रश्न 3)	टिपा लिहा. (कोणत्याही 4)
अ) प्रसारमाध्यमे आणि लोकशाही
ब) प्रसार
क) संस्कृती आणि संज्ञापन
ड) शांततेसाठी पत्रकारिता
इ) प्रसार माध्यमे आणि प्रेक्षक
फ) माध्यमांचे लहान मुलांवरील परिणाम	[20]

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6424

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1012

Second Year M.A. (J.M.C.)

JMC COM 1 : ADVERTISING

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) a) What ethics or code is to be observed in Advertising? State role of ASCI. **[10]**

OR

b) Explain role of Advertisement in Marketing a Product/Service. Give two examples. **[10]**

Q2) Write short notes on any two of the following. **[10]**

- a) Advertisements on the Internet
- b) Advertising v/s Journalism
- c) Role of Account Executive
- d) Importance of Advertising
- e) Direct Mail

Q3) Answer the following questions in one/two lines. **[5]**

- a) What is AIDA?
- b) What are the elite qualities of advertising?
- c) In creating the communications message, what is the term functional to the process of putting the intended message or thought into symbolic form?
- d) Define what is destined by the cognitive stage of consumer advertising?
- e) Name three strengths of newspaper advertising.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6424

[5819]-1012

Second Year M.A. (J.M.C.)

JMC COM 1 : ADVERTISING

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) जाहिरात करताना पाळायची नियमावली किंवा आचारसंहिता स्पष्ट करा. या बाबतीत 'ए एस सी आय' ची भूमिका विशद करा. [10]

किंवा

ब) विपणनामध्ये जाहिरातीच्या असलेल्या स्थानाचे दोन उदाहरणांसह महत्त्व उलगडून दाखवा. [10]

प्र.2) पुढीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. [10]

- अ) आंतरजालावरील जाहिरात
- ब) जाहिरात विरुद्ध पत्रकारिता
- क) अकाउंट एक्झिक्युटिव्हची भूमिका
- ड) जाहिरातीचे महत्त्व
- इ) पत्राद्वारे थेट जाहिरात

प्र.3) पुढील प्रश्नांची एक/दोन ओळीत उत्तरे द्या. [5]

- अ) 'ए आय डी ए' (AIDA) म्हणजे काय?
- ब) जाहिरातीचा अभिजात गुण कोणता?
- क) संप्रेषण संदेश तयार करताना, अभिप्रेत संदेश किंवा विचार प्रतीकात्मक स्वरूपात ठेवण्याच्या प्रक्रियेसाठी कार्यशील शब्द काय आहे?
- ड) ग्राहक जाहिरातीच्या संज्ञानात्मक टप्प्याद्वारे नियत काय आहे ते परिभाषित करा?
- इ) वृत्तपत्रीय जाहिरातीच्या ताकदीचे तीन घटक सांगा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6425

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1013

Second Year M.A. (J.M.C.)

JMC COM 2 : DEVELOPMENT COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hours]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Differentiate between Developed countries and Developing countries.
Give suitable examples. **[10]**

OR

- b) List and elaborate about any five Sustainable Development Goals adopted by the Member States at the United Nations.

Q2) Write short notes (any two) : **[10]**

- a) Dr. Babasaheb Ambedkar's Model of Development.
- b) Participatory Communication and Society.
- c) Role of Indian Media in Development Communication.
- d) Development Communication practises by NGO.
- e) Strategies for Development Writing.

Q3) Answer in one sentence each : **[5]**

- a) Which is the most important Human Value necessary for a Development Communication Journalist?
- b) What did the First Five Year Plan mainly focus on?
- c) What type of Content can be most effective for Development Communication?
- d) What is the relation of UNICEF with UN?
- e) Which Media can be a catalyst for Development Communication?

Total No. of Questions: 3]

P6425

[5819]-1013

Second Year M.A. (J.M.C.)

**JMC COM 2 : डेव्हलपमेंट कम्युनिकेशन
(2019 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)**

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1)** अ) प्रगत राष्ट्र व प्रगतीशील राष्ट्र, यातील फरक सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ब) संयुक्त राष्ट्रामधील सदस्य राष्ट्रांनी स्वीकारलेली, कोणतीही पाच शाश्वत विकास उद्दिष्ट्ये विस्ताराने लिहा.
- प्रश्न 2)** टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]
अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विकासाचे प्रारूप
ब) सहभाग संप्रेषण व समाज
क) विकास संज्ञापनातील भारतीय माध्यमांची भूमिका
ड) गैरसरकारी संस्थांद्वारे चालणारे
इ) विकासासंबंधी लेखन करण्यासाठीची धोरणे
- प्रश्न 3)** एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]
अ) विकास संज्ञापनातील पत्रकारामध्ये अत्यावश्यक असलेले सर्वात महत्वाचे मानवीमूल्य कोणते?
ब) पहिल्या पंचवार्षिक योजनेचा मुख्य भर कशावर होता?
क) कोणत्या स्वरूपातील मजकूर हा विकास पत्रकारितेसाठी जास्त प्रभावी ठरतो?
ड) 'युनिसेफ' हे 'यूएन'शी कशाप्रकारे संबंधित आहे?
इ) कोणते माध्यम हे विकास संज्ञापनास संप्रेरक ठरू शकते?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6426

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1014

M.A. (JMC)

JMC COM 3 : GENDER AND MEDIA

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) a) Explain the portrayal of women in media with examples. **[10]**

OR

b) Explain the importance of feminism in today's world. **[10]**

Q2) Write short notes (ANY-2) **[10]**

- a) Women and Society
- b) Feminism
- c) Issues of Dalit Women
- d) Women Empowerment
- e) Advertisements and Women

Q3) Answer in one line. **[5]**

- a) Name two films directed by a woman.
- b) Name two authors write about Feminism?
- c) Name any two magazines written for women.
- d) Who is the president of National Women Commission of India?
- e) Name an international organization works for women empowerment.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6426

[5819]-1014

M.A. (JMC)

JMC COM 3 : GENDER AND MEDIA

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) प्रसार माध्यमांमध्ये महिलांचे चित्रण/सादरीकरण कसे केले जाते ते सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) स्त्रीवादाचे आजच्या काळातील महत्त्व अधोरेखित करा. [10]

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) स्त्री आणि समाज
- ब) स्त्रीवाद
- क) दलित स्त्रियांचे प्रश्न
- ड) महिला सबलीकरण
- इ) जाहिराती आणि महिला

प्र.3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- अ) महिला दिग्दर्शक असलेल्या दोन चित्रपटांची नावे लिहा.
- ब) स्त्रीवादावर लिहीणारे दोन लेखक/लेखिका यांची नावे लिहा.
- क) महिलांसाठी लिहिल्या जाणाऱ्या कोणत्याही दोन मासिकांची नावे लिहा.
- ड) राष्ट्रीय महिला आयोगाचे अध्यक्ष कोण आहेत?
- इ) महिला सबलीकरणासाठी काम करणाऱ्या एका जागतिक पातळीच्या संस्थेचे नाव लिहा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6427

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1015

M.A. J.M.C. (Semester - IV)

JMC COM-4 : Magazine Production

(2019 Pattern)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions in one/two lines : [5]

- a) Who started the Sadhana magazine?
- b) Which topics/issues are been covered by 'Filmfare' magazine?
- c) Who is the publisher of the magazine 'Lokprabha'?
- d) Write the name of any magazine publishes by Government of India.
- e) Give the names of magazines covering Science and Environment related issues.

Q2) Write the answers in short/write the short note (any 2) : [10]

- a) Write a short note on the circulation of magazines.
- b) What are the types of magazines?
- c) Importance of illustration/graphics in the magazine.
- d) What is an importance of a cover page in a magazine?
- e) Write a note on children and magazines.

Q3) Write the answer of following questions in detail (any 1) : [10]

- a) Write in detail about the Diwali magazine tradition in Maharashtra.
- b) What is the relevance of magazine journalism in today's context?

P.T.O.

P6427

[5819]-1015

M.A. J.M.C. (Semester - IV)

JMC COM-4 : Magazine Production

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.
2) सर्व प्रश्न आवश्यक.
3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन ओळीत द्या. [5]

- अ) साधना मासिक कोणी सुरू केले?
ब) 'फिल्मफेअर' मासिक कोणते विषय/मुद्दे चे वार्ताकन करते?
क) 'लोकप्रभा' मासिकाचे प्रकाशक कोण आहेत?
ड) भारत सरकारकडून प्रकाशित होणाऱ्या कोणत्याही मासिकाचे नाव लिहा.
इ) विज्ञान आणि पर्यावरणाशी संबंधित विषयांवर आधारित असलेल्या मासिकांची नावे द्या.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा/टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : [10]

- अ) मासिकांच्या वितरणावर एक छोटी टीप लिहा.
ब) मासिकांचे प्रकार काय आहेत?
क) मासिकात रेखाचित्रण/ग्राफिक्सचे महत्त्व.
ड) मासिकाच्या मुखपृष्ठाचे महत्त्व काय असते?
इ) मुलं आणि नियतकालिक यावर टीप लिहा.

प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणताही एक) [10]

- अ) महाराष्ट्रातील दिवाळी अंकांच्या परंपरेबद्दल सविस्तर लिहा.
ब) आजच्या संदर्भात नियतकालिक पत्रकारितेची प्रासंगिकता काय आहे?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6428

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1016

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC COM 5 - MASS COMMUNICATION PEDAGOGY

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Which is the most important stage of learning in Bloom's Taxonomy according to you? Why? **[10]**

OR

b) Prepare a teaching and assessment plan for TWO of the following modules: **[10]**

- i) Institutional feature article
- ii) TV news producer's functions
- iii) Writing a Press Release
- iv) Media Planning in an ad agency

Q2) Write short notes on any TWO of the following: **[10]**

- a) Formative Assessment.
- b) Simulation as a teaching method.
- c) Advantages of online teaching for media education.
- d) Importance of internship in media education.

Q3) Describe the following in one sentence: **[5]**

- a) NEP.
- b) CBCS.
- c) Heterogenous classroom.
- d) Facilitator.
- e) Continuous assessment.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6428

[5819]-1016

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC COM 5 - MASS COMMUNICATION PEDAGOGY

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) अ) तुमच्या मते ब्लूमच्या टॅक्सॉनॉमीमधील शिकण्याचा सर्वात महत्वाचा टप्पा कोणता? त्याची कारणे काय? [10]

किंवा

- ब) खालिलपैकी कोणत्याही दोन विषयांचे अध्यापन व मूल्यमापन यासाठीचा आराखडा तयार करा. [10]
- i) संस्थापरिचात्मक फीचर लेख
 - ii) टीव्ही वृत्तनिर्मात्याची कार्ये
 - iii) प्रेसरिलीजचे लेखन
 - iv) जाहिरात एजन्सीतील माध्यम नियोजन

प्र.2) कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा. [10]

- अ) फॉर्मेटिव्ह असेसमेंट.
- ब) अध्यापनपद्धती म्हणून सिम्युलेशन.
- क) माध्यमशिक्षणात ऑनलाइन अध्यापनाचे फायदे.
- ड) माध्यमशिक्षणात इंटर्नशिपचे महत्त्व.

प्र.3) एका वाक्यात स्पष्ट करा. [5]

- अ) एनईपी.
- ब) सीबीसीएस.
- क) संमिश्र वर्ग.
- ड) फॅसिलिटेटर.
- इ) सातत्यपूर्ण मूल्यमापन.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6429

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1017

M.A. J.M.C

**JMC COM 6 : PUBLIC RELATIONS
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) How has the internet changed the practices in PR? **[10]**

OR

b) What is the difference between Internal PR and External PR?

Q2) Write short notes any two topic from below given list : **[10]**

- a) PR agency
- b) D.G.I.P.R.
- c) CSR
- d) PR campaign
- e) Press conference

Q3) Answer the below given question in one sentence. **[5]**

- a) What is used to influence the way an organisation is perceived by various groups of stakeholders?
- b) What is the role of PR in An NGO?
- c) What are the tools of PR?
- d) Enlist two skills required by Public Relations specialist.
- e) What is the role of PR in crisis?

P.T.O.

Total No. of Questions: 3]

P6429

[5819]-1017

M.A. J.M.C

JMC COM 6 : जनसंपर्क
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

-
- प्रश्न 1)** अ) जनसंपर्काच्या पद्धती इंटरनेटमुळे कशा बदलल्या आहेत? [10]
किंवा
ब) अंतर्गत जनसंपर्क आणि बाह्य जनसंपर्क यामध्ये काय फरक आहे?
- प्रश्न 2)** खाली दिलेल्या यादीतून कोणत्याही दोन विषयावर टिपा लिहा. [10]
अ) जनसंपर्क एजन्सी
ब) डी. जी. आय. पी. आर.
क) सीएसआर
ड) जनसंपर्क मोहीम
इ) पत्रकार परिषद
- प्रश्न 3)** खाली दिलेल्या प्रश्नाचे एका वाक्यात उत्तर द्या. [5]
अ) भागधारकांच्या विविध गटांद्वारे एखाद्या संस्थेला ज्या प्रकारे समजले जाते, त्यावर प्रभाव टाकण्यासाठी काय वापरले जाते?
ब) गैर-सरकारी संस्थेमध्ये जनसंपर्काची भूमिका काय असते?
क) जनसंपर्काची साधने कोणती?
ड) जनसंपर्क तज्ञांना आवश्यक असलेली दोन कौशल्ये नोंदवा.
इ) आणीबाणीच्या परिस्थितीत जनसंपर्काची भूमिका काय?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P6430

[5819]-1018

M.A. (JMC)

JMC COM 7 : RADIO BROADCASTING

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1½ Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right incicate full marks.*

Q1) Answer the following questions in one/two lines. **[5]**

- a) When did FM broadcasting started in India?
- b) Who was the first controller of Broadcasting in India?
- c) What is Radio documentary?
- d) Name two FM channels with their frequencies.
- e) Who is Ameen Sayani?

Q2) Write the answers in short/write the short note. (Any 2) **[10]**

- a) All India Radio.
- b) Types of microphone.
- c) AM channels.
- d) Community Radio.
- e) Voxpop.

Q3) Write the answer of following questions in detail. (Any 1) **[10]**

- a) What is prasar Bharati Board? What are its main functions and objectives?
- b) Discuss in detail the various formats of radio programming.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6430

[5819]-1018

M.A. (JMC)

JMC COM 7 : RADIO BROADCASTING

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1½ तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाणे मानावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन ओळीत द्या.

[5]

- अ) भारतात एफएम प्रसारण कधीपासून सुरू झाले?
- ब) भारतातील पहिले प्रसारण नियंत्रक कोण होते?
- क) रेडिओ डॉक्युमेंट्री म्हणजे काय?
- ड) कोणत्याही दोन एफएम चॅनेलची त्यांच्या फ्रिक्वेन्सीसह नावे सांगा.
- इ) अमीन सयानी कोण आहेत?

प्र.2) थोडक्यात उत्तरे लिहा/टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[10]

- अ) ऑल इंडिया रेडिओ
- ब) मायक्रोफोनचे प्रकार
- क) एएम चॅनेल्स
- ड) कम्युनिटी रेडिओ
- इ) वॉक्सपॉप

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणताही एक)

[10]

- अ) प्रसार भारती बोर्ड म्हणजे काय? त्याची मुख्य कार्ये आणि उद्दिष्टे काय आहेत?
- ब) रेडिओ कार्यक्रमांच्या विविध स्वरूपांची सविस्तर चर्चा करा.

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6431

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1019

M.A. J.M.C

**JMC JR 1 : RURAL AND AGRICULTURE JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Explain the concept of local self-government? Discuss three types of local self-government? **[10]**

OR

b) Discuss the role of politics in rural development?

Q2) Write short notes (Any Two) : **[10]**

- a) GDP
- b) Bio-Technology
- c) Rainwater harvesting
- d) Model Village-Ralegan Siddhi
- e) APMC (Agriculture produce market committee)

Q3) Answer in one line : **[5]**

- a) What is weather forecasting?
- b) Write any two names of radio or television special programs on Agri-Information?
- c) What is the slogan of Amul?
- d) What do you mean by folk media?
- e) Who is the head of Gram Sabha?

P.T.O.

Total No. of Questions: 3]

P6431

[5819]-1019

M.A. J.M.C

JMC JR 1 : ग्रामीण आणि कृषी पत्रकारिता

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) अ) स्थानिक स्वराज्य संस्थेची संकल्पना स्पष्ट करा? तीन प्रकारच्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांची चर्चा करा? [10]

किंवा

ब) ग्रामीण विकासातील राजकारणाच्या भूमिकेची चर्चा करा?

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) जीडीपी
- ब) बायो-टेक्नॉलॉजी
- क) रेन वॉटर हार्वेस्टिंग
- ड) आदर्श गाव - राळेगण सिद्धी
- इ) एपीएमसी (शेती उत्पादन बाजार समिती)

प्रश्न 3) एका ओळीत उत्तर द्या. [5]

- अ) हवामानाचा अंदाज काय आहे?
- ब) कृषी-माहितीवरील रेडिओ किंवा टेलिव्हिजन विशेष कार्यक्रमांची दोन नावे लिहा?
- क) अमूलचे घोषवाक्य काय आहे?
- ड) लोक माध्यम काय आहे?
- इ) ग्रामसभेचे प्रमुख कोण आहेत?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P6432

[5819]-1020

M.A. (J.M.C.)

JMC JR 2 : BUSINESS JOURNALISM

(2019 Pattern) Semester - III & IV)

Time : 1½ Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) The Russia-Ukraine war led to energy crisis in European Union. justify the various angles. **[10]**

OR

b) How is the life of a common man affected by the country's financial budget, every year. **[10]**

Q2) Write short notes (any two) **[10]**

- a) Anti-corruption bureau in India.
- b) Capitalism verses socialism.
- c) The Amul model of cooperative development.
- d) Qualities necessary for a business reporter.
- e) News media business in India.

Q3) Answer in one sentence each. **[5]**

- a) What is the full form of MSME?
- b) What is the currency of Pakistan called?
- c) What is the role of E.O.W.?
- d) Which neighbouring country is facing the worst ever economic crisis?
- e) Give a simple formula to calculate GST.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6432

[5819]-1020

M.A. (J.M.C.)

JMC JR 2 : BUSINESS JOURNALISM

(2019 Pattern) Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1½ तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) अ) रशिया-युक्रेन युद्धामुळे युरोपीय संघात उर्जा संकट निर्माण झाले. या संदर्भाने विविध बाबींवर झालेल्या परिणामांची माहिती लिहा. [10]

किंवा

ब) दरवर्षी देशाच्या अर्थसंकल्पाचा सर्वसामान्य नागरिकांच्या जीवनावर कशाप्रकारे प्रभाव पडतो, स्पष्ट करा. [10]

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) भारतातील लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग.
- ब) भांडवलशाही × समाजवाद.
- क) सहकारातून विकासाचे 'अमूल मॉडेल'.
- ड) 'व्यवसाय पत्रकारिता' करणाऱ्या पत्रकारामध्ये आवश्यक गुण.
- इ) भारतातील वृत्तमाध्यम व्यवसाय.

प्र.3) प्रत्येकी एका वाक्यात उत्तर लिहा. [5]

- अ) 'एम. एस. एम. इ.' चे पूर्ण रूप लिहा.
- ब) पाकिस्तानातील चलन कोणत्या नावाने ओळखले जाते?
- क) आर्थिक गुन्हे शाखेचे कार्य स्पष्ट करा.
- ड) कोणता शेजारी देश आतापर्यंतची सर्वात तीव्र आर्थिक मंदी अनुभवत आहे?
- इ) वस्तू आणि सेवा करासाठी कोणते सोपे सूत्र वापरता येते?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6433

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1021

M.A. JMC (Semester - IV)
JMC JR-3 : Crime Journalism
(2019 Pattern)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Why crime reporting is important? Explain with Example. **[10]**

OR

b) Explain the news value for crime reporting. **[10]**

Q2) Write Short notes (Any Two) : **[10]**

- a) Media Trial
- b) Cyber Crime law
- c) Police Press Conference
- d) Crime shows on TV
- e) PIL

Q3) Write answer in one line : **[5]**

- a) What is crime journalism?
- b) What is the definition of E-Crime?
- c) What is the meaning of judicial custody?
- d) What do you mean by e-governance?
- e) In what cases PIL can be filed?

P.T.O.

Total No. of Questions: 3]

P6433

[5819]-1021

M.A. JMC (Semester - IV)
JMC JR-3 : Crime Journalism
(2019 Pattern)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

-
- प्रश्न 1)** अ) गुन्हेगारी वार्ताकनाची आवश्यकता काय? सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ब) गुन्हे वार्ताकनाच्या वृत्तमूल्यांची चर्चा करा. [10]
- प्रश्न 2)** टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]
अ) मीडिया ट्रायल
ब) सायबर गुन्हे कायदा
क) पोलीस वार्ता परिषद (प्रेस कॉन्फेन्स)
ड) दूरचित्रवाणीवरील गुन्हेविषयक मालिका
इ) जनहित याचिका
- प्रश्न 3)** एका वाक्यात उत्तर लिहा. [5]
अ) गुन्हेगारी पत्रकारिता म्हणजे काय?
ब) ई-गुन्हेगारीच्या व्याख्या लिहा.
क) न्यायलयीन कोठडी म्हणजे काय?
ड) ई-शासन म्हणजे काय?
इ) कोणत्या प्रकरणात जनहित याचिका दाखल केली जाऊ शकते?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6434

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1022

M.A. (JMC)

**JMC JR 4 - CULTURE JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) How is Indian Culture different from Western Culture? Explain with examples. **[10]**

OR

b) Why are writing styles different for different art forms? Explain. **[10]**

Q2) Write short notes on any two topic from below given list. **[10]**

- a) Importance of art in society
- b) Qualities of a good critic.
- c) Culture reporting for new media
- d) Folk music
- e) Literature

Q3) Answer the below given question in one/two sentence. **[5]**

- a) What is the importance of Lit Festivals?
- b) What is the difference between critical analysis writing and review writing?
- c) What is meant by visual art form?
- d) What is meant by fusion?
- e) What is digital art?

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6434

[5819]-1022
M.A. (JMC)
JMC JR 4 - CULTURE JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) भारतीय संस्कृती पाश्चात्य संस्कृतीपेक्षा वेगळी कशी आहे? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) वेगवेगळ्या कलाप्रकारांसाठी लेखनशैली वेगळ्या का असतात? स्पष्ट करा. [10]

प्र.2) खाली दिलेल्या यादीतून कोणत्याही दोन विषयावर टिपा लिहा. [10]

- अ) समाजात कलेचे महत्त्व
- ब) चांगल्या समीक्षकाचे गुण
- क) नव माध्यमांसाठी संस्कृतीवार्ताकन
- ड) लोकसंगीत
- इ) साहित्य

प्र.3) खाली दिलेल्या प्रश्नाचे एक-दोन वाक्यात उत्तर द्या. [5]

- अ) साहित्य मेळाव्याचे महत्त्व काय आहे?
- ब) समिक्षात्मक लिखाण आणि परीक्षण यातील फरक काय?
- क) दृश्यात्मक कला प्रकार म्हणजे काय?
- ड) फ्यूजन म्हणजे काय?
- इ) डिजिटल कला म्हणजे काय?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6435

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1100

M.A. J.M.C.

JMC JR 5 - DATA JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Why 'Data Journalism' is growing in significance? Explain with examples. **[10]**

OR

b) Explain the process of finding & cleaning data for a story with examples. **[10]**

Q2) Write any TWO short notes : **[10]**

- a) Personalizing a data story
- b) Mean, mode & median
- c) Data visualization
- d) Data privacy

Q3) Explain the following in one or two sentences : **[5]**

- a) Information Asymmetry
- b) Data driven leads
- c) Pie Chart
- d) Data Curation
- e) Info-graphics

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6435

[5819]-1100

M.A. J.M.C.

JMC JR 5 - DATA JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.
2) सर्व प्रश्न आवश्यक. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1) अ) विदाधारित पत्रकारितेचे (डेटा जर्नालिझम) महत्त्व का वाढत आहे, हे सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ब) बातम्या वा लेखांसाठी योग्य विदा (डेटा माहिती) शोधण्याची आणि ती नीटनेटकी करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा. [10]
- प्रश्न 2) कोणत्याही दोन टिपा लिहा. [10]
अ) विदाधारित बातमीला व्यक्तिगत आयाम देणे
ब) मध्य, मध्यमा व बहुलक.
क) विदेचे (माहितीचे) सादरीकरण.
ड) विदेचा (माहितीचा) खासगीपणा जपणे.
- प्रश्न 3) प्रत्येकी एक किंवा दोन वाक्यांमध्ये स्पष्ट करा. [5]
अ) माहितीतील असमतोल
ब) विदेला प्राधान्य देणारे शिरोभाग
क) वर्तुळालेख
ड) विदेचे संवर्धन
इ) माहितीचित्र

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6436

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1101

S.Y. M.A. (JMC)

**JMC JR 6 : ENVIRONMENT JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What are ten most important environmental issues facing the world? [10]

OR

Answer the following questions. [10]

- i) Critically examine the role of NGO's in environment conservation and their relations with media.
- ii) What are the reasons behind the increase in floods across the country including Mumbai and Pune?

Q2) Write any two short notes: [10]

- a) Impact of climate change.
- b) Major public issues and environment in the city.
- c) Waste management in the city.
- d) Rivers on the verge of death.

Q3) Answer in one/two sentences. [5]

- a) What is the purpose of environmental journalism?
- b) What does the Red Data book provide with official data?
- c) What is smog?
- d) In which part of the earth are the ozone holes more pronounced?
- e) What is the unit for measuring noise pollution? What is the day time noise standard prescribed for residential areas in India?

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6436

[5819]-1101

S.Y. M.A. (JMC)

JMC JR 6 : ENVIRONMENT JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी भाषांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाणे मानावी.

प्र.1) जगासमोरील सर्वात महत्वाच्या दहा पर्यावरणीय समस्या कोणत्या आहेत?

[10]

किंवा

पुढील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

[10]

- i) पर्यावरण संवर्धनातील स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका आणि त्यांचे माध्यमांशी असलेले संबंध यांचे गंभीरपणे परीक्षण करा.
- ii) मुंबई, पुण्यासह देशभरात पुरांचे प्रमाण वाढले आहे, या मागे नेमकी कोणती कारणे आहेत?

प्र.2) कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

[10]

- अ) हवामान बदलाचा प्रभाव.
- ब) शहरातील प्रमुख सार्वजनिक समस्या व पर्यावरण.
- क) शहरातील कचरा व्यवस्थापन.
- ड) मरणासन्न अवस्थेत नद्या.

प्र.3) पुढील प्रश्नांची उत्तरे एक-दोन वाक्यात द्या.

[5]

- अ) पर्यावरणीय पत्रकारितेचा उद्देश काय?
- ब) रेड डेटा बुक कशाचा अधिकृत डेटा प्रदान करते?
- क) स्मॉग म्हणजे काय?
- ड) पृथ्वीच्या कोणत्या भागात ओझोनची छिद्रे अधिक स्पष्ट असतात?
- इ) ध्वनी प्रदूषण मोजण्याचे एकक कोणते? भारतात रहिवासी क्षेत्रांसाठी दिवसाची निश्चित केलेली आवाजाची पातळी किती आहे?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6437

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1102

M.A. J.M.C. (Semester - IV)

**JMC JR-7 : Investigative and In-Depth Reporting
(2019 Pattern)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What are the safety tips of crime reporting? **[10]**

OR

b) Discuss the challenges of a crime reporting. **[10]**

Q2) Write Short Notes (Any Two) : **[10]**

- a) Style.
- b) Date.
- c) Planning the Investigation.
- d) Research for the story.
- e) Sources.

Q3) Write in one line : **[5]**

- a) What is JAI?
- b) What is UAPA?
- c) What is visual story telling?
- d) What is a Marathi word for 'Troller'?
- e) What is Spin Doctor?

❖❖❖❖

P.T.O.

P6437

[5819]-1102

M.A. J.M.C. (Semester - IV)

JMC JR-7 : इन्व्हेस्टिगेटिव्ह अँड इन्डेप्ट रिपोर्टिंग

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.
2) सर्व प्रश्न आवश्यक.
3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

-
- प्रश्न 1) अ) क्राईम रिपोर्टिंग साठी लागणाऱ्या सुरक्षेसंबंधीच्या गोष्टी कोणत्या आहेत? [10]
किंवा
ब) क्राईम रिपोर्टिंग साठीची आव्हाने या विषयावर चर्चा करा. [10]
- प्रश्न 2) टिपा लिहा (कोणतेही दोन) : [10]
अ) पद्धती
ब) विदा
क) तपासाचे नियोजन
ड) बातमीसाठी संशोधन
इ) सूत्र/स्रोत
- प्रश्न 3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]
अ) जे ए आय म्हणजे काय?
ब) यू ए पी ए म्हणजे काय?
क) व्हिज्युअल स्टोरी टेलिंग म्हणजे काय?
ड) 'ट्रोलर' साठी कोणता मराठी शब्द वापरतात?
इ) स्पिन डॉक्टर म्हणजे काय?

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6438

[5819] - 1103

[Total No. of Pages : 2

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC JR 8 - SCIENCE JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time: 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What is science Journalism? Explain the role of science journalism in the 21st Century? **[10]**

OR

b) What is biodiversity? Explain the role of NGOs in biodiversity? **[10]**

Q2) Write short notes (Any two) **[10]**

- a) WHO
- b) Science and Technology
- c) NGOs
- d) Science feature writing
- e) Weather forecasting

Q3) Answer in one line **[5]**

- a) What is the full form of ISRO?
- b) What are the conventional sources of energy?
- c) Which award is given for Contribution towards science?
- d) Who introduced the word energy?
- e) What is an influenza pandemic?

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6438

[5819] - 1103

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC JR 8 - SCIENCE JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाणे मानावी.

प्र.1) अ) विज्ञान पत्रकारिता म्हणजे काय? 21 व्या शतकात विज्ञान पत्रकारितेची भूमिका स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) जैवविविधता म्हणजे काय? जैवविविधतेमध्ये स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा? [10]

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) जागतिक आरोग्य संघटना (डब्ल्यूएचओ)
- ब) विज्ञान आणि तंत्रज्ञान
- क) स्वयंसेवी संस्था (एनजीओज)
- ड) विज्ञानलेख लेखन
- इ) हवामानाचा अंदाज

प्र.3) एका ओळीत उत्तर द्या. [5]

- अ) इसरोचे पूर्ण रूप काय आहे?
- ब) ऊर्जेचे पारंपरिक स्रोत कोणते आहेत?
- क) विज्ञानातील योगदानासाठी कोणता पुरस्कार दिला जातो?
- ड) ऊर्जा हा शब्द कोणी प्रचलित केला?
- इ) शीतज्वर (influenza) महामारी म्हणजे काय?

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6439

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1104

S.Y. M.A. J.M.C.

JMC JR 9 : SPORTS JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) a) How is sports reporting for Radio and Television different from the print media? Explain with examples. [10]

OR

b) Write a profile of your favourite sportsperson in about 500 words. [10]

Q2) Write short notes (Any Two) [10]

- a) Shane Warne
- b) Commonwealth Games
- c) Sports Authority of India
- d) Grand Slam Tennis
- e) Deepika Kumari

Q3) Answer in one sentence. [5]

- a) Which country won the 'Bronze Medal' in the Tokyo Olympics 2020 in the men's hockey event.
- b) Who is known as the 'Flying Sikh'?
- c) Which is the most popular game in the world?
- d) Which country won the first 'World Cup' of cricket?
- e) Who is the sports minister of India?

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6439

[5819]-1104
S.Y.M.A.J.M.C.
JMC JR 9 : SPORTS JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न प्रत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) अ) नभोवाणी आणि दूरचित्रवाणीलाठी केले जाणारे क्रीडा वार्ताकन मुद्रित माध्यमापेक्षा वेगळे कसे आहे? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) तुमच्या आवडत्या क्रीडापटूवर सुमारे 500 शब्दांत व्यक्तीचित्रणात्मक लेख लिहा. [10]

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) शेन वॉर्न
ब) राष्ट्रकुल क्रीडा स्पर्धा
क) भारतीय क्रीडा प्राधिकरण
ड) ग्रँड स्लॅम टेनिस
य) दीपिका कुमारी

प्रश्न 3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- अ) टोक्यो ऑलिंपिक्स 2020 मध्ये पुरुष हॉकी खेळाचे 'कांस्यपदक' कोणत्या देशाने जिंकले?
ब) 'फ्लाइंग सिख' म्हणून कोणाला ओळखले जाते?
क) जगातील सर्वाधिक लोकप्रिय खेळ कोणता आहे?
ड) क्रिकेटचा पहिला 'विश्वचषक' कोणत्या देशाने जिंकला?
य) भारताचे क्रीडामंत्री कोण आहेत?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

P6440

[5819]-1105

M.A. (J.M.C.)

JMC - MC- 1 : AUDIO VISUAL PRODUCTION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1½ Hours]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right incicate full marks.*

Q1) Answer the following questions in one/two lines. **[5]**

- a) Cutting unnecessary part of video is known as?
- b) Write the full form of SLR?
- c) What is called a 3-leg support to the camera?
- d) What is called as point camera up or down?
- e) Give the name of two video editing software.

Q2) Write the answers in short/write the short note. (Any two) **[10]**

- a) What is tilt and pan in terms of Camera?
- b) What is Chroma or Green Screen?
- c) Pre-production.
- d) What is the role of director in video production?
- e) What is mean by production design?

Q3) Write the answer of following questions in detail. (Any one) **[10]**

- a) Write in detail about the multi-camera production.
- b) What is a storyboard? Explain its components.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6440

[5819]-1105

M.A. (J.M.C.)

JMC - MC- 1 : AUDIO VISUAL PRODUCTION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1½ तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाणे मानावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन ओळीत द्या.

[5]

- अ) व्हिडिओचा अनावश्यक भाग कापणे याला काय म्हणतात?
- ब) एस्एल्आरचे पूर्ण रूप लिहा?
- क) कॅमेऱ्याला तीन पायांचा आधार देणारे उपकरण लावतात त्याला काय म्हणतात?
- ड) पॉइंट कॅमेरा वर किंवा खाली करण्याला काय म्हणतात?
- इ) व्हिडिओ संपादन करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या दोन सॉफ्टवेअरची नाव द्या.

प्र.2) थोडक्यात उत्तरे लिहा/टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[10]

- अ) कॅमेराच्या दृष्टीने टिल्ट आणि पॅन म्हणजे काय?
- ब) क्रोमा किंवा ग्रीन स्क्रीन म्हणजे काय?
- क) प्री - प्रॉडक्शन.
- ड) व्हिडिओ निर्मितीमध्ये दिग्दर्शकाची भूमिका काय असते?
- इ) प्रॉडक्शन डिझाईन म्हणजे काय?

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणताही एक)

[10]

- अ) मल्टी-कॅमेरा निर्मितीबद्दल तपशीलवार लिहा.
- ब) स्टोरीबोर्ड म्हणजे काय? त्याचे घटक स्पष्ट करा.

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6441

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1106

M.A. J.M.C. (Semester - III & IV)

JMC MC-2 : Book Editing

(2019 Pattern)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) State the basic difference between news editing and book editing?
Discuss the qualities of the book editor. **[10]**

OR

b) Elucidate the expenditures aspects in the book production process. **[10]**

Q2) Write short notes (Any Two) : **[10]**

- a) Discussions with author.
- b) Sales and Distribution of books.
- c) Author-Publisher Relations.
- d) Biographies
- e) Copyrights

Q3) Answer in one sentence : **[5]**

- a) Which Act is applicable to both the newspapers and books?
- b) Who established the 'National Book Trust'?
- c) Who is called as the father of the modern printed book?
- d) Which is the last step to the book editing process?
- e) Who decides the price of the book?

P.T.O.

P6441

[5819]-1106

M.A. J.M.C. (Semester - III & IV)

JMC MC-2 : पुस्तक संपादन

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.
2) सर्व प्रश्न आवश्यक.
3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) बातमी संपादन आणि पुस्तक संपादन यातील मूलभूत फरक नमूद करा. पुस्तक संपादकांच्या गुणांची चर्चा करा. [10]

किंवा

ब) पुस्तक निर्मिती प्रक्रियेतील खर्चाच्या बाजू विशद करा. [10]

प्रश्न 2) थोडक्यात टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) : [10]

- अ) लेखकाशी चर्चा
ब) पुस्तकांची विक्री आणि वितरण
क) लेखक-प्रकाशक संबंध
ड) चरित्रे
इ) स्वामित्व हक्क

प्रश्न 3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- अ) कोणता कायदा वृत्तपत्रे आणि पुस्तके या दोघांनाही लागू आहे?
ब) राष्ट्रीय पुस्तकन्यासची स्थापना कोणी केली?
क) आधुनिक मुद्रित पुस्तकाचा जनक म्हणून कोणाला संबोधले जाते?
ड) पुस्तक संपादन प्रक्रियेतील शेवटची पायरी कोणती असते?
इ) पुस्तकाची किंमत कोण ठरवितो?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6442

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1107
M.A. (J.M.C.)
JMC MC 3 - TECHNICAL WRITING
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer the following questions in one/two lines. (Any 5) **[5]**

- a) What are the uses of RoboHelp?
- b) What does mean SME?
- c) What is a white paper?
- d) Write any two types of frameworks?
- e) What is the job of a technical writer?

Q2) Write the answers in short/write the short note. (Any 2) **[10]**

- a) Importance of Microsoft Word
- b) Rewriting
- c) Document Design
- d) Online Help
- e) E-mail

Q3) Write the answer of following questions in detail. (Any 1) **[10]**

- a) Discuss the significance of collaboration in technical writing.
- b) Write a short note on description of a visual in technical writing.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6442

[5819]-1107
M.A. (J.M.C.)
JMC MC 3 - TECHNICAL WRITING
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन ओळीत द्या. (कोणतेही 2) [5]

- अ) रोबोहेल्पचे उपयोग काय?
- ब) एसएमई (SME) म्हणजे काय?
- क) श्वेतपत्रिका म्हणजे काय?
- ड) दोन प्रकारच्या फ्रेमवर्क कोणत्या?
- इ) टेक्निकल रायटरचे काम काय?

प्र.2) थोडक्यात उत्तरे लिहा/टिपा लिहा. (कोणतेही 2) [10]

- अ) मायक्रोसॉफ्ट वर्डचे महत्त्व.
- ब) पुनर्लेखन.
- क) दस्तऐवज डिझाइन.
- ड) ऑनलाइन मदत.
- इ) ई-मेल.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणताही 1) [10]

- अ) तांत्रिक लेखनातील सह-कार्याचे महत्त्व यावर चर्चा करा.
- ब) तांत्रिक लेखनाचे प्रकार विस्तृतपणे स्पष्ट करा.

ॐॐॐ

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6443

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1108

S.Y. M.A. (JMC)

JMC MC - 4 : FILM STUDIES

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer the following questions in on/two lines. [5]

- a) Write the two names of OTT platforms you know.
- b) What is the name recently released movie based on the Kashmir issue?
- c) Who is the author of the novel Chandramukhi?
- d) Where from the word Cinema derived?
- e) Write the full form of NFDC.

Q2) Write the answers in short/write the short note. (Any 2) [10]

- a) Write a short note on nepotism in the Indian Film Industry?
- b) What are the functions of cinema?
- c) Dadasaheb Phalke
- d) Write a film appreciation on a movie recently you watched.
- e) What is the importance of film clubs?

Q3) Write the answer of following questions in detail. (Any 1) [10]

- a) Why director of the film known as the captain of the ship?
- b) What are the genres of Indian films? Explain each genre with suitable examples.

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6443

[5819]-1108
S.Y.M.A. (JMC)
JMC MC - 4 : FILM STUDIES
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
2) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

-
- प्रश्न 1) खालील प्रश्नांची उत्तरे एक किंवा दोन ओळीत द्या. [5]
अ) तुम्हाला माहीत असलेल्या दोन ओटीटी प्लॅटफॉर्मची नावे लिहा.
ब) काश्मीर प्रश्नावर आधारित नुकत्याच प्रदर्शित झालेल्या चित्रपटाचे नाव काय आहे?
क) चंद्रमुखी कादंबरीचे लेखक कोण आहेत?
ड) सिनेमा या शब्दाची उत्पत्ती कोठून झाले आहे?
य) एनएफडीसीचे पूर्ण रूप लिहा.
- प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा/टिपा लिहा. (कोणतेही 2) [10]
अ) भारतीय चित्रपट उद्योगातील घराणेशाहीवर एक छोटी टीप लिहा?
ब) सिनेमाची कार्ये काय आहेत?
क) दादासाहेब फाळके
ड) तुम्ही अलीकडे पाहिलेल्या चित्रपटावर परीक्षण लिहा.
य) फिल्म क्लबचे महत्त्व काय असते?
- प्रश्न 3) खालील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणताही 1) [10]
अ) दिग्दर्शकाला जहाजाचा कॅप्टन का म्हणले जाते?
ब) भारतीय चित्रपटांचे प्रकार (शैली) कोणते आहेत? प्रत्येक शैली योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6444

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1109

M.A. (JMC)

**JMC MC 5 : INTERCULTURAL COMMUNICATION
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figure to right indicate full marks.*

Q1) a) Elaborate the differences between Intracultural Communication and Intercultural Communication, with suitable examples. **[10]**

OR

b) Explain the following forms of Intercultural Communication, with examples. **[10]**

- i) Direct Communication
- ii) Indirect Communication
- iii) Mediated Communication

Q2) Write short notes : (any two) **[10]**

- a) Local language - a cultural identity.
- b) Socio-Political culture of China.
- c) Impact of Television News Media on Cultural Communication.
- d) Overcoming 'Generation Gap' with Communication.
- e) Ethics of Intercultural Communication.

Q3) Answer in one sentence each. **[5]**

- a) A culture which is a part of a large culture. What is it called?
- b) Which is the most impactful platform of Intercultural Communication?
- c) What should be the top priority of Media Content Generators in a Multicultural Society?
- d) Which two countries have a strong influence on India Culture?
- e) What has enhanced intercultural Communication internationally?

P.T.O.

P6444

[5819]-1109

M.A. (JMC)

JMC MC 5 : INTERCULTURAL COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी भाषांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाणे मानावी.

प्र.1) अ) संस्कृतीच्या अंतर्गत संज्ञापनातील व आंतर-सांस्कृतिक संज्ञापनातील फरक, सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) आंतर-सांस्कृतिक संज्ञापनातील पुढील घटकांवर, उदाहरणांसहित लिहा- [10]

- i) थेट संज्ञापन
- ii) अप्रत्यक्ष संज्ञापन
- iii) मध्यस्थ संज्ञापन

प्र.2) टिपा लिहा: (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) स्थानिक भाषा - एक सांस्कृतिक अस्मिता.
- ब) चीनची सामाजिक - राजकीय संस्कृती.
- क) सांस्कृतिक संज्ञापनावर टेलिव्हिजन वृत्तमाध्यमाचा प्रभाव.
- ड) पिढ्यांमधील विसंवादावर संज्ञापनातून मार्ग.
- इ) आंतर-सांस्कृतिक संज्ञापनाची मूल्ये.

प्र.3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा: [5]

- अ) एका मोठ्या संस्कृतीचा भाग असलेल्या छोट्या संस्कृतीला काय म्हणतात?
- ब) आंतर-सांस्कृतिक संज्ञापनासाठीचे सर्वात प्रभावी व्यासपीठ कोणते?
- क) विविध संस्कृती असलेल्या समाजासाठी मजकूर निर्मिती करणाऱ्या माध्यमकर्मींनी सर्वोच्च प्राथमिकता कशाला द्यावी?
- ड) कोणत्या दोन देशांचा मोठा प्रभाव भारताच्या संस्कृतीवर दिसून येतो?
- इ) आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील आंतर-सांस्कृतिक संज्ञापनाला कशामुळे महत्त्व वाढले?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6445

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1110

S.Y. M.A. J.M.C

JMC MC 6 : POLITICAL COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer in details

[10]

- a) Discuss Cultivation Theory with reference to Political Communication.

OR

- b) Discuss the various political ideologies in India.

Q2) Write short notes (Any Two) :

[10]

- a) Write a note on important factors in Indian politics.
- b) Write a note on pillars of democracy.
- c) Write a note on role of media in political communication.
- d) Distinguish between Government Media and Private Media.
- e) Write a note and state the effective political slogan, as per your opinion.

Q3) Answer in one sentence :

[5]

- a) Who is current Secretary General of the Lok Sabha?
- b) Who is current speaker of Rajya Sabha?
- c) Write the long form of 'UNSC'.
- d) What is NATO?
- e) Who is current parliamentary affairs minister?

P.T.O.

Total No. of Questions: 3]

P6445

[5819]-1110

S.Y. M.A. J.M.C

JMC MC 6 : POLITICAL COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) सविस्तर उत्तर द्या. [10]

- अ) राजकीय संज्ञापनात 'कल्टीवेशन थिअरी'चा कसा वापर होतो, ते स्पष्ट करा.
किंवा
- ब) भारतातील विविध राजकीय प्रवाह/विचारधारा या बाबत चर्चा करा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे द्या. (कोणतेही दोन) [10]

- अ) भारतीय राजकारणाला प्रभावित करणाऱ्या विविध घटकांबद्दल थोडक्यात माहिती द्या.
- ब) लोकशाहीच्या महत्त्वाच्या स्तंभांबद्दल थोडक्यात माहिती लिहा.
- क) राजकीय संज्ञापनात माध्यमांची भूमिका या विषयावर थोडक्यात माहिती द्या.
- ड) सरकारी आणि खाजगी मालकीची माध्यमे यांच्यातील फरक स्पष्ट करा.
- इ) तुमच्या मते प्रभावी राजकीय घोषवाक्य कोणते ते सांगून त्यावर थोडक्यात लिहा.

प्रश्न 3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. [5]

- अ) लोकसभेचे विद्यमान सरचिटणीस कोण आहेत?
- ब) राज्यसभेचे विद्यमान अध्यक्ष कोण आहेत?
- क) 'यूएनएससी'चे दीर्घरूप लिहा.
- ड) 'नाटो' काय आहे?
- इ) विद्यमान संसदीय कामकाजमंत्री कोण आहेत?

Total No. of Questions :3]

SEAT No. :

P6446

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1111

S.Y. M.A. (JMC)

JMC MC - 7 : SOCIAL MEDIA COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one question in detail. [10]

- a) Do you think that target audience for a product or for an organisation decides their social media content? Explain with suitable examples.
- b) Explain in detail about the different trends in Digital Culture.

Q2) Write any two short notes. [10]

- a) Impact of social media on political culture in India.
- b) Use of social media for branding.
- c) Integrating social media platforms for personal use.
- d) Categorization of social media.
- e) Writing for social media.

Q3) Answer following questions in a single statement. [5]

- a) 'SEO' stands for what?
- b) When it comes to blogging, what do you mean by 'RSS'?
- c) What the term 'Space of flows' refers to?
- d) Which platform provides the facility called 'Spaces'?
- e) Why Elon Musk is in the news recently?

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

P6446

[5819]-1111

S.Y. M.A. (JMC)

JMC MC - 7 : SOCIAL MEDIA COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर विस्ताराने लिहा.

[10]

- अ) एखादे उत्पादन किंवा संस्थेचा अपेक्षित लक्ष्यगट हा संबंधित उत्पादन वा संस्थेचा समाजमाध्यमांवरील आशय निश्चित करत असते, असे तुम्हाला वाटते का? सुयोग्य उदाहरण देऊन आपले मत स्पष्ट करा.
- ब) डिजिटल कल्चरमधील वेगवेगळे प्रवाह विस्ताराने स्पष्ट करा.

प्र.2) कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

[10]

- अ) भारतातील राजकीय संस्कृतीवरील सोशल मीडियाचा प्रभाव.
- ब) ब्रँडिंगसाठी सोशल मीडियाचा वापर.
- क) वैयक्तिक वापरासाठी सोशल मीडिया व्यासपीठांचे एकत्रिकरण.
- ड) सोशल मीडियाचे वर्गीकरण.
- इ) सोशल मीडियासाठीचे लेखन.

प्र.3) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

[5]

- अ) 'एसईओ' चे पूर्ण रूप काय?
- ब) ब्लॉगिंगच्या संदर्भाने 'आरएसएस' म्हणजे काय?
- क) 'स्पेस ऑफ फ्लोज' ही संकल्पना कशाविषयी आहे?
- ड) 'स्पेसेस' ही सुविधा कोणत्या प्लॅटफॉर्मकडून उपलब्ध करून दिली जाते?
- इ) अलीकडेच एलॉन मस्क यांच्याविषयीच्या बातम्या येण्याचे कारण काय होते?

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P6447

[Total No. of Pages : 2

[5819]-1112

M.A. J.M.C

JMC MC 8 : TRANSLATION SKILLS
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What is the importance of equivalence in translation? Discuss the different types of equivalence in translation. **[10]**

OR

- b) Define translation. Discuss its significance and limitations in the global context.

Q2) Write short notes (any two) : **[10]**

- a) Distinguish between semantic and literal translation
- b) Social aspects of language
- c) Skill of translator
- d) Word as a sign

Q3) Write answer in one or two lines : **[5]**

- a) Interpretation.
- b) Literal translation.
- c) Four resources of translator.
- d) Compensation
- e) Adaptation.

P.T.O.

Total No. of Questions: 3]

P6447

[5819]-1112

M.A. J.M.C

JMC MC 8 : भाषांतर कौशल्य
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

सूचना:

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक.
- 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 3) मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) अ) भाषांतरात समतुल्यतेचे महत्त्व काय आहे? भाषांतरातील विविध प्रकारच्या समानतेची चर्चा करा. [10]

किंवा

ब) भाषांतराची व्याख्या करा. जागतिक संदर्भात त्याचे महत्त्व आणि मर्यादांची चर्चा करा.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) [10]

- अ) शब्दार्थ आणि शाब्दिक भाषांतर यात फरक करा.
- ब) भाषेचे सामाजिक पैलू
- क) अनुवादकाचे कौशल्य
- ड) चिन्ह म्हणून शब्द

प्रश्न 3) एक किंवा दोन ओळींमध्ये उत्तर लिहा. [5]

- अ) अर्थ लावणे (इंटरप्रिटेशन).
- ब) शाब्दिक भाषांतर.
- क) अनुवादकाची चार संसाधने.
- ड) भरपाई.
- इ) अनुकूलन.

